

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Komise potvrdila, že v prvním kole nebyl předseda sněmovny zvolen

Dva dny po podpisu dohody o koaliční vládě utrpěla budoucí vládní koalice sociálních demokratů, lidovců a unionistů první neúspěch. Kandidát ČSSD Lubomír Zaorálek totiž nebyl v prvním kole tajné volby zvolen předsedou Poslanecké sněmovny. Dostal jen 99 hlasů, tedy o dva méně, než potřeboval. Jediný Zaorálkův protikandidát Václav Klaus z ODS dostal 76 hlasů. Voleb se účastnilo všech 200 poslanců, takže vítěz potřeboval nejméně 101 hlasů.

Dva dny po podpisu dohody o koaliční vládě utrpěla budoucí vládní koalice sociálních demokratů, lidovců a unionistů první neúspěch. Kandidát ČSSD Lubomír Zaorálek totiž nebyl v prvním kole tajné volby zvolen předsedou Poslanecké sněmovny. Dostal jen 99 hlasů, tedy o dva méně, než potřeboval. Jediný Zaorálkův protikandidát Václav Klaus z ODS dostal 76 hlasů. Voleb se účastnilo všech 200 poslanců, takže vítěz potřeboval nejméně 101 hlasů.

Výsledky volby oficiálně oznámil šéf parlamentní volební komise Pavel Hojda (KSČM). Zhruba za 30 minut začne druhé kolo tajné volby, v němž opět budou soupeřit Klaus a Zaorálek. K vítězství bude jeden z nich potřebovat nadpoloviční většinu hlasů přítomných poslanců. Výsledky druhého kola volby budou oficiálně známy po 14:30.

Výsledek prvního volebního kola znamená, že Zaorálkovi nedali hlas nejméně dva poslanci zastupující koalici sociálních demokratů, lidovců a unionistů. Jejich tři strany totiž mají ve dvousetčlenné sněmovně dohromady právě 101 křesel. Až dosud přitom veřejně deklarovaly, že podpoří Zaorálka.

Naopak Klausovi dali svůj hlas patrně někteří komunisté.

Klaus totiž mohl napevno počítat s 58 hlasy poslanců ODS. Protože jich nakonec dostal 76, znamená to, že ho mohli volit někteří komunisté, jichž je celkem 41. Někteří se tím ještě před volbou netajili. Nelze však vyloučit ani to, že dva hlasy, které chyběly Zaorálkovi, dostal právě Klaus.

ODS dala ve středu najevo, že navržením Klause na funkci předsedy sněmovny hodlá mimo jiné vyzkoušet, zda funguje nová vládní většina ČSSD, KDU-ČSL a Unie svobody. "Může to být docela zajímavý test," řekl ve středu novinářům Klaus.

Zaorálek byl před prvním kolem volby považován za mírného favorita. Svou podporu mu totiž veřejně deklarovali zástupci ČSSD, KDU-ČSL a Unie svobody-DEU a dnes i část komunistů. KSČM jako celek ale značně lavírovala a kromě hlasů pro Zaorálka slibovala i podporu Klausovi.

Podle kuloárových nepotvrzených informací sociální demokraté komunistům řekli, že nepodpoří-li Zaorálka v prvním kole, nemohou počítat s podporou ČSSD při volbě šéfa komunistických poslanců Vojtěcha Filipa místopředsedou dolní komory. O místopředsedech by dolní komora měla rozhodnout ještě dnes odpoledne.

Ihned po oznámení výsledků prvního kola tajné volby sněmovna znovu své jednání přerušila. Začaly jednat některé poslanecké kluby a sněmovní volební komise začala připravovat druhé kolo volby. Schůze dolní komory bude znovu pokračovat ve 14:30.

Pokud by předseda sněmovny nebyl zvolen ani ve druhém kole tajné volby, znamenalo by to, že by se oddálila demise dosavadní vlády premiéra Miloše Zemana a jmenování koaličního kabinetu v čele s Vladimírem Špidlou.

Svého předsedu totiž musí sněmovna zvolit na ustavující schůzi. Kdyby se jí to dnes nepodařilo, ustavující schůze by musela být přerušena. Nová volba šéfa dolní komory by se mohla konat do deseti dnů, patrně počátkem příštího týdne. Dosavadní vláda totiž může podat demisi až po definitivním ukončení ustavující schůze sněmovny.

Podle předběžných plánů měla Zemanova vláda podat demisi v pátek. Ve stejný den by měl prezident Václav Havel jmenovat premiérem předsedu ČSSD Špidlu. V pondělí se pak na Hradě předpokládá jmenování zbývajících členů kabinetu.